

ZALECENIA

ZALECENIE RADY (UE) 2023/1339

z dnia 27 czerwca 2023 r.

w sprawie przystąpienia do globalnej sieci cyfrowych zaświadczeń zdrowotnych ustanowionej przez Światową Organizację Zdrowia oraz w sprawie tymczasowych ustaleń służących ułatwieniu podróży międzynarodowych w związku z upływem okresu obowiązywania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/953

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 168 ust. 6,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Unijne cyfrowe zaświadczenie COVID, wprowadzone rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/953 ⁽¹⁾, szybko stało się globalnym standardem w zakresie zaświadczeń o szczepieniu, o wyniku testu i o powrocie do zdrowia, przy czym oprócz wszystkich państw członkowskich Unii do systemu przyłączyło się 51 państw trzecich i terytoriów. Dzięki wymiarowi zewnętrznemu unijne cyfrowe zaświadczenie COVID okazało się również najpowszechniej stosowanym rozwiązaniem i narzędziem wspierającym bezpieczne podróże międzynarodowe i odbudowę na szczeblu globalnym. Poza korzystaniem z zaświadczeń na potrzeby podróżowania, korzystanie z unijnych cyfrowych zaświadczeń COVID sprzyjało także ciągłości szczepień w kontekście transgranicznym.
- (2) Unijne cyfrowe zaświadczenie COVID miało zasadnicze znaczenie dla zagwarantowania swobodnego przemieszczania się i podróżowania, a leżąca u jego podstaw technologia może nadal służyć jako narzędzie użyteczne do lepszego przygotowania się na ewentualne przyszłe kryzysy zdrowotne, umożliwiając obywatelom i przedsiębiorstwom łagodzenie skutków chorób zakaźnych i zapewnienie odpowiedniego poziomu gotowości na kryzysy zdrowotne. Podobne wnioski sformułowano w sprawozdaniu specjalnym Europejskiego Trybunału Obrachunkowego nr 1/2023 zatytułowanym „Narzędzia ułatwiające podróżowanie po UE podczas pandemii COVID-19: adekwatne inicjatywy o zróżnicowanym wpływie – od sukcesu po ograniczone stosowanie”.
- (3) Rozporządzenie (UE) 2021/953 przestanie obowiązywać z dniem 30 czerwca 2023 r. Od dnia 1 lipca 2023 r. potencjalne wydawanie i uznawanie zaświadczeń o szczepieniu, o wyniku testu i o powrocie do zdrowia w związku z COVID-19 powinno się odbywać na podstawie prawa krajowego państw członkowskich i na warunkach w nim ustanowionych. Również stosowane w niniejszym zaleceniu odesłania do aktów wykonawczych przyjętych na podstawie rozporządzenia (UE) 2021/953 wprowadzono wyłącznie w celu ułatwienia powiązań i nie należy ich rozumieć jako utrzymujących w mocy takie akty wykonawcze lub uprawnienia Komisji do przyjmowania i zmiany aktów wykonawczych na podstawie rozporządzenia (UE) 2021/953. Wszelkie odesłania do aktów wykonawczych przyjętych uprzednio na podstawie rozporządzenia (UE) 2021/953 należy odczytywać jako statyczne odesłanie do przedmiotowych aktów w ich wersji obowiązującej w dniu 30 czerwca 2023 r.
- (4) Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) ustanowi globalną sieć cyfrowych zaświadczeń zdrowotnych. Globalna sieć cyfrowych zaświadczeń zdrowotnych jest mechanizmem wspierającym weryfikację zaświadczeń wydawanych przez uczestników tej sieci. Zaświadczeniami tego rodzaju byłyby początkowo zaświadczenia dotyczące COVID-19, natomiast na późniejszym etapie mogłyby obejmować również zaświadczenia związane z innymi dokumentami, takimi

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/953 z dnia 14 czerwca 2021 r. w sprawie ram wydawania, weryfikowania i uznawania interoperacyjnych zaświadczeń o szczepieniu, o wyniku testu i o powrocie do zdrowia w związku z COVID-19 (unijne cyfrowe zaświadczenie COVID) w celu ułatwienia swobodnego przemieszczania się w czasie pandemii COVID-19 (Dz.U. L 211 z 15.6.2021, s. 1).

jak rejestry rutynowych szczepień i międzynarodowe świadectwo szczepienia lub profilaktyki – określone w załączniku 6 do międzynarodowych przepisów zdrowotnych (2005) – do celów podróży międzynarodowych i ciągłości opieki.

- (5) Ustanowienie systemów łagodzących skutki globalnych kryzysów zdrowotnych dla podróży obywateli i przedsiębiorstw powinno być postrzegane jako główny filar unijnego programu gotowości na kryzysy zdrowotne. Uczestnictwo w tej sieci przyczyniłoby się do dostosowania norm dotyczących zaświadczeń zdrowotnych w skali światowej oraz do ustanowienia systemu uznawania cyfrowych zaświadczeń zdrowotnych do celów podróży międzynarodowych i ciągłości opieki.
- (6) W ramach struktury globalnej sieci cyfrowych zaświadczeń zdrowotnych opracowywanej przez WHO wykorzystuje się ramy zaufania, zasady i otwarte technologie związane z unijnymi cyfrowymi zaświadczeniami COVID. Komisja zamierza ściśle współpracować z WHO w celu zapewnienia spójności globalnej sieci cyfrowych zaświadczeń zdrowotnych ze specyfikacjami technicznymi ustanowionymi wcześniej w decyzji wykonawczej Komisji (UE) 2021/1073 ⁽²⁾. Państwa członkowskie należy zachęcać, by przyłączyły się do globalnej sieci cyfrowych zaświadczeń zdrowotnych WHO możliwie jak najszybciej najpóźniej do dnia 31 grudnia 2023 r. W celu zapewnienia sprawnego przejścia z systemu unijnych cyfrowych zaświadczeń COVID do globalnej sieci cyfrowych zaświadczeń zdrowotnych WHO należy zwrócić się do państw członkowskich o wydanie, przed upływem okresu obowiązywania rozporządzenia (UE) 2021/953, nowych certyfikatów dla podpisujących dokumenty wykorzystywanych przy wydawaniu unijnych cyfrowych zaświadczeń COVID, aby zapewnić maksymalną prawidłowość techniczną tych zaświadczeń i zarejestrować je w bramie sieciowej zapewniającej interoperacyjność ram zaufania ustanowionych na podstawie tego rozporządzenia (zwanej dalej „unijną bramą sieciową”).
- (7) Komisja zamierza zapewnić sprawne przejście państw członkowskich do globalnej sieci cyfrowych zaświadczeń zdrowotnych WHO, utrzymując unijną bramę sieciową do dnia 31 grudnia 2023 r. w sposób wspierający realizację celów niniejszego zalecenia. Aby to osiągnąć, Komisja zamierza finansować unijną bramę sieciową za pośrednictwem programu „Cyfrowa Europa” ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/694 ⁽³⁾. Powinno to zapewnić państwom członkowskim i państwom trzecim podłączonym do unijnej bramy sieciowej wystarczająco dużo czasu na przyjęcie procedur niezbędnych do przyłączenia się do globalnej sieci cyfrowych zaświadczeń zdrowotnych WHO.
- (8) Wszyscy obywatele i rezydenci Unii podróżujący poza Unię powinni mieć nadal do dyspozycji środek służący do potwierdzenia swojego statusu związanego z COVID-19, ilekroć jest to wyraźnie wymagane w związku z podróżą poza Unię. W związku z tym po przyłączeniu się do globalnej sieci cyfrowych zaświadczeń zdrowotnych WHO państwa członkowskie powinny zostać również poproszone o wydawanie – na życzenie – zaświadczeń w formacie zgodnym z formatem ustanowionym dla globalnej sieci cyfrowych zaświadczeń zdrowotnych WHO w oparciu o specyfikacje techniczne ustanowione wcześniej w decyzji wykonawczej (UE) 2021/1073, do celów ułatwienia podróży do państw trzecich, które wymagają takich zaświadczeń, w szczególności w przypadku stanu zagrożenia zdrowia publicznego o zasięgu międzynarodowym. Oprócz ułatwienia podróży międzynarodowych wydawanie takich zaświadczeń mogłoby przyczynić się do dostosowania norm dotyczących zaświadczeń zdrowotnych w skali światowej oraz do opracowania systemu uznawania cyfrowych zaświadczeń zdrowotnych ułatwiających zapewnienie ciągłości opieki.
- (9) Państwa członkowskie powinny wydawać takie zaświadczenia w formacie cyfrowym lub papierowym lub w obu tych formatach. Przyszli posiadacze powinni być uprawnieni do otrzymania zaświadczeń w wybranym przez siebie formacie. Informacje zawarte w zaświadczeniach powinny być również przedstawiane w formie czytelnej dla człowieka, co najmniej w języku urzędowym lub językach urzędowych wydającego państwa członkowskiego oraz w języku angielskim.
- (10) Upowszechnienie unijnego cyfrowego zaświadczenia COVID za pośrednictwem globalnej sieci cyfrowych zaświadczeń zdrowotnych WHO powinno umożliwić uznawanie i weryfikowanie zaświadczeń wydanych przed dniem 1 lipca 2023 r. i po tej dacie państwom trzecim, które nadal stosują wymogi związane z COVID-19 jako warunki wjazdu na swoje terytoria i które są podłączone do unijnej bramy sieciowej.

⁽²⁾ Decyzja wykonawcza Komisji (UE) 2021/1073 z dnia 28 czerwca 2021 r. ustanawiająca specyfikacje techniczne i zasady do celów wdrożenia ram zaufania unijnych cyfrowych zaświadczeń COVID ustanowionych rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/953 (Dz.U. L 230 z 30.6.2021, s. 32).

⁽³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/694 z dnia 29 kwietnia 2021 r. ustanawiające program „Cyfrowa Europa” oraz uchylające decyzję (UE) 2015/2240 (Dz.U. L 166 z 11.5.2021, s. 1).

- (11) Z punktu widzenia osób podróżujących do Unii, po przyłączeniu się do globalnej sieci cyfrowych zaświadczeń zdrowotnych WHO, aby zapewnić odpowiednie zajmowanie się problemami dotyczącymi zdrowia publicznego w związku z pandemią COVID-19, zaleca się, by państwa członkowskie zachowały w ramach globalnej sieci cyfrowych zaświadczeń zdrowotnych WHO zdolność uznawania i weryfikowania zaświadczeń – zachowujących nadal wysokie standardy ustanowione na podstawie rozporządzenia (UE) 2021/953 – wydawanych przez państwa trzecie. W przypadku gdy państwa członkowskie wymagają dowodu szczepienia, wyniku testu lub powrotu do zdrowia w związku z COVID-19, w celu zniesienia ograniczeń w podróżowaniu do Unii, powinny one uznawać zaświadczenia COVID-19, które są technicznie zgodne z globalną siecią cyfrowych zaświadczeń zdrowotnych WHO.
- (12) W swoich konkluzjach w sprawie szczepień jako jednego z najskuteczniejszych narzędzi zapobiegania chorobom i poprawy zdrowia publicznego z dnia 9 grudnia 2022 r. Rada wezwała Komisję do „zbadania wartości dodanej cyfrowej wersji zaświadczeń o szczepieniu, uwzględniając przy tym doświadczenia z europejskimi infrastrukturami cyfrowymi i innymi istniejącymi narzędziami, takimi jak międzynarodowe świadectwo szczepienia lub profilaktyki”. Podobne zmiany planuje WHO, która zamierza dalej rozwijać swoją globalną sieć cyfrowych zaświadczeń zdrowotnych, aby wspierać – na przykład – cyfryzację międzynarodowego świadectwa szczepień i profilaktyki lub zaświadczeń o szczepieniu dotyczących szczepień rutynowych. Państwa członkowskie zachęca się zatem do aktywnego udziału w staraniach na rzecz dalszego rozwoju sieci, a także do wydawania, uznawania i weryfikowania – w stosownych przypadkach – innych rodzajów zaświadczeń o szczepieniu lub danych dotyczących zdrowia.
- (13) W okresie przejściowym do dnia 31 grudnia 2023 r. oraz w celu zapewnienia płynnego przejścia do globalnej sieci cyfrowych zaświadczeń zdrowotnych WHO państwa członkowskie, które nie przyłączyły się jeszcze do tej sieci, są zachęcane do wydawania – na wniosek, w szczególności w przypadku ogłoszonego zagrożenia zdrowia publicznego o zasięgu międzynarodowym – zgodnie z prawem krajowym zaświadczenia o szczepieniu, o wyniku testu i o powrocie do zdrowia w związku z COVID-19 w formacie zgodnym ze specyfikacjami technicznymi ustanowionymi wcześniej w decyzji wykonawczej (UE) 2021/1073, pod warunkiem że w ich prawie krajowym ustanowiono podstawę prawną do wydawania takich zaświadczeń. Ponadto jeżeli w tym okresie przejściowym państwa członkowskie wymagają dowodu zaświadczenia COVID-19 w celu uchylecia ograniczeń w podróżowaniu do Unii, zachęca się je do uznawania dowodów szczepienia, powrotu do zdrowia lub wyników testów w związku z COVID-19 objętych wcześniej aktem wykonawczym przyjętym na podstawie art. 3 ust. 10 lub art. 8 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/953, zgodnie z podejściem określonym w zaleceniu Rady (UE) 2022/2548 ⁽⁴⁾.
- (14) W tym samym okresie państwa członkowskie, które nie są jeszcze przyłączone do globalnej sieci cyfrowych zaświadczeń zdrowotnych WHO, są również zachęcane do utrzymania przyłączenia do unijnej bramy sieciowej, o ile taka brama jest utrzymywana przez Komisję. Państwa członkowskie, które przyłączyły się już do globalnej sieci cyfrowych zaświadczeń zdrowotnych WHO, powinny informacje, które przesyłają do tej sieci, synchronizować z unijną bramą sieciową.
- (15) Zachęca się państwa członkowskie, by nadały skuteczność niniejszemu zaleceniu od dnia 1 lipca 2023 r., tj. następnego dnia po upływie okresu obowiązywania rozporządzenia (UE) 2021/953, aby uniknąć wszelkich ewentualnych zakłóceń, w szczególności w przypadku podróży międzynarodowych do państw trzecich nadal wymagających zaświadczeń COVID. W szczególności państwa członkowskie mogą wydać nowy certyfikat dla podpisujących dokumenty jedynie w okresie obowiązywania rozporządzenia (UE) 2021/953. Zachęca się je zatem, by zapewniły możliwie maksymalną prawidłowość techniczną tego certyfikatu oraz by zarejestrowały go w unijnej bramie sieciowej przed upływem okresu obowiązywania rozporządzenia (UE) 2021/953 w dniu 30 czerwca 2023 r.
- (16) Do przetwarzania danych osobowych w ramach wykonywania niniejszego zalecenia zastosowanie ma rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 ⁽⁵⁾. Państwa członkowskie powinny zatem zapewnić ciągłość przestrzegania odpowiednich przepisów prawa Unii dotyczących danych osobowych, a w szczególności zasady legalności ustanowionej w rozporządzeniu (UE) 2016/679,

⁽⁴⁾ Zalecenie Rady (UE) 2022/2548 z dnia 13 grudnia 2022 r. w sprawie skoordynowanego podejścia do podróżowania do Unii podczas pandemii COVID-19 i zastępujące zalecenie Rady (UE) 2020/912 (Dz.U. L 328 z 22.12.2022, s. 146).

⁽⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 1).

PRZYJMUJE NINIEJSZE ZALECENIE:

Przyłączenie do globalnej sieci cyfrowych zaświadczeń zdrowotnych WHO

1. Rada z zadowoleniem przyjmuje zamiar Komisji dotyczący ścisłej współpracy z WHO w zakresie rozwoju globalnej sieci cyfrowych zaświadczeń zdrowotnych, która to współpraca pozwoli WHO wykorzystać we własnej strukturze ramy zaufania, zasady i otwarte technologie unijnego cyfrowego zaświadczenia COVID na podstawie specyfikacji technicznych ustanowionych wcześniej w decyzji wykonawczej (UE) 2021/1073.
2. Zachęca się państwa członkowskie do przyłączenia się do globalnej sieci cyfrowych zaświadczeń zdrowotnych tworzonej przez Światową Organizację Zdrowia (WHO), pod warunkiem że w ich prawie krajowym ustanowiono podstawę prawną do wydawania takich zaświadczeń, możliwie jak najszybciej, a najpóźniej do dnia 31 grudnia 2023 r.
3. Każde państwo członkowskie, które chciałoby się przyłączyć do globalnej sieci cyfrowych zaświadczeń zdrowotnych WHO, zachęcane jest do wydania nowego certyfikatu dla podpisujących dokumenty mającego możliwie maksymalną prawidłowość techniczną i zarejestrowania go w unijnej bramie sieciowej przed upływem okresu obowiązywania rozporządzenia (UE) 2021/953.
4. Rada z zadowoleniem przyjmuje zamiar Komisji dotyczący ułatwienia płynnego przejścia z systemu unijnych cyfrowych zaświadczeń COVID do globalnej sieci cyfrowych zaświadczeń zdrowotnych WHO. Jednak to do państw członkowskich należy decyzja o przyłączeniu się do globalnej sieci cyfrowych zaświadczeń zdrowotnych oraz czy chcą to zrobić przy pomocy istniejących technologii, czy też będą chciały przyłączyć się na późniejszym etapie.

Wydawanie i uznawanie zaświadczeń w ramach globalnej sieci cyfrowych zaświadczeń zdrowotnych WHO

5. Po przyłączeniu się do globalnej sieci cyfrowych zaświadczeń zdrowotnych WHO państwa członkowskie są zachęcane do przeprowadzenia, w stosownych przypadkach, działań zalecanych przez WHO w odniesieniu do możliwie najsprawniejszego funkcjonowania globalnej sieci cyfrowych zaświadczeń zdrowotnych WHO, pod warunkiem że w ich prawie krajowym ustanowiono podstawę prawną do wydawania takich zaświadczeń, zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2016/679, w szczególności:
 - a) do wydawania – w stosownych przypadkach, zwłaszcza w przypadku ogłoszenia stanu zagrożenia zdrowia publicznego o zasięgu międzynarodowym – zaświadczeń COVID-19 w formacie zgodnym z formatem ustanowionym dla globalnej sieci cyfrowych zaświadczeń zdrowotnych WHO w oparciu o specyfikacje techniczne ustanowione wcześniej w decyzji wykonawczej (UE) 2021/1073;
 - b) do wydawania zaświadczeń, o których mowa w lit. a) niniejszego punktu, w formacie cyfrowym lub papierowym lub w obu tych formatach, oraz do ułatwiania, w stosownych, przypadkach, procedury dla przyszłych posiadaczy do otrzymywania zaświadczeń w wybranym przez siebie formacie. Zaleca się, by informacje zawarte w zaświadczeniach były również przedstawiane w formie czytelnej dla człowieka, co najmniej w języku urzędowym lub językach urzędowych wydającego państwa członkowskiego oraz w języku angielskim;
 - c) w przypadku gdy wymagają dowodu szczepienia, wyniku testu lub powrotu do zdrowia w związku z COVID-19, w celu zniesienia ograniczeń – uznawania zaświadczeń COVID-19 zgodnych z globalną siecią cyfrowych zaświadczeń zdrowotnych WHO.

Dalszy rozwój globalnej sieci cyfrowych zaświadczeń zdrowotnych WHO

6. Zachęca się państwa członkowskie do aktywnego udziału w staraniach na rzecz dalszego rozwoju globalnej sieci cyfrowych zaświadczeń zdrowotnych WHO, uwzględniając zmiany w zakresie aktualizacji międzynarodowych przepisów zdrowotnych oraz zbadanie potencjalnych korzyści, wyzwań i wymogów prawnych dotyczących zaświadczeń cyfrowych WHO, w tym badając między innymi korzystanie z zaświadczeń cyfrowych dotyczących innych chorób i uwierzytelniania innych danych dotyczących zdrowia.

Okres przejściowy do dnia 31 grudnia 2023 r.

7. Rada z zadowoleniem przyjmuje zamiar Komisji dotyczący utrzymania unijnej bramy sieciowej dla unijnego cyfrowego zaświadczenia COVID w sposób wspierający cele niniejszego zalecenia do dnia 31 grudnia 2023 r., w celu ułatwienia uwzględnienia środków niezbędnych do przyłączenia się do tworzonej przez WHO globalnej sieci cyfrowych zaświadczeń zdrowotnych i jej dalszego udostępniania państwom trzecim i terytoriom, które są już przyłączone do unijnej

bramy sieciowej, pod warunkiem że odpowiednie zaświadczenia tych państw trzecich i terytoriów są nadal wydawane w oparciu o normy i systemy technologiczne, które są interoperacyjne z ramami zaufania portalu UE i które umożliwiają weryfikację ich autentyczności, ważności i integralności.

8. Do czasu przyłączenia się państw członkowskich do globalnej sieci cyfrowych zaświadczeń zdrowotnych WHO, o której mowa w pkt 1, oraz w okresie do dnia 31 grudnia 2023 r., państwa członkowskie są zachęcane do zachowania połączenia z unijną bramą sieciową w zakresie, w jakim taka brama jest utrzymywana przez Komisję oraz pod warunkiem ustanowienia odpowiedniej podstawy prawnej w ich prawie krajowym, zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2016/679, w celu:
 - a) wydawania – w stosownych przypadkach, zwłaszcza szczególności w przypadku ogłoszenia stanu zagrożenia zdrowia publicznego o zasięgu międzynarodowym i na wniosek – zaświadczeń COVID-19 w oparciu o specyfikacje techniczne ustanowione wcześniej w decyzji wykonawczej (UE) 2021/1073;
 - b) wydawania zaświadczeń, o których mowa w lit. a) niniejszego punktu, w formacie cyfrowym lub papierowym lub w obu tych formatach, oraz do ułatwienia, w stosownych przypadkach, procedury dla przyszłych posiadaczy do otrzymywania zaświadczeń w wybranym przez siebie formacie. Zaleca się, by informacje zawarte w zaświadczeniach były również przedstawiane w formie czytelnej dla człowieka, co najmniej w języku urzędowym lub językach urzędowych wydającego państwa członkowskiego oraz w języku angielskim;
 - c) w przypadku gdy wymagają dowodu szczepienia, wyniku testu lub powrotu do zdrowia w związku z COVID-19 w celu uchylecia ograniczeń – dalszego uznawania, zwłaszcza szczególności w przypadku ogłoszonego zagrożenia zdrowia publicznego o zasięgu międzynarodowym, dowodów szczepienia, powrotu do zdrowia lub wyników testów w związku z COVID-19 uprzednio objętych aktem wykonawczym przyjętym na podstawie art. 3 ust. 10 lub art. 8 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2021/953;
9. Państwa członkowskie przyłączone do globalnej sieci cyfrowych zaświadczeń zdrowotnych WHO zachęca się również, by zapewniły, do dnia 31 grudnia 2023 r., synchronizację informacji przesyłanych przez nie do unijnej bramy sieciowej oraz do tej sieci.

Sporządzono w Luksemburgu dnia 27 czerwca 2023 r.

W imieniu Rady
Przewodnicząca
J. ROSWALL
